

Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător Vitalie Stratan
Dosarul nr. 1a-34/22
1-18194374-02-1a-06012022

DECIZIE

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței

Judecători

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Avocatul inculpatului

Oxana Robu

Stelian Teleucă și Silvia Gîrbu

Daniela Papuc

Svetlana Țurcanu

Sergiu Russ

a examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul inculpatei Baltaga Valentina, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21 decembrie 2021, în cauza penală privindu-i pe:

Rusu Ion Tudor, născut la *****, IDNP:*****, originar din s. *****, r-nul Anenii Noi și fost domiciliat în mun. Chișinău, s. ***** de naționalitatea moldovean, cetățean al Republicii Moldova, căsătorit, fără persoane la întreținere, cu studii superioare, supus militar, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, anterior nejudecat, decedat la ***** potrivit actului de deces nr. ***** -

învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (5), 310 alin. (1) și art. 42, 361 alin. (2), lit. b) din Cod Penal.

Baltaga Valentina *****, născută la *****, IDNP: *****, originară din s. *****, r-nul Orhei și domiciliată în mun. Chișinău, str. ***** 22/3, ap.13, de naționalitate moldoveancă, cetățeană a Republicii Moldova, cu studii superioare, nesupusă militar, căsătorită, fără persoane la întreținere, anterior nejudecată,

învinuită în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 361 alin. (2) lit. b) din Cod Penal.

Termenii de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 23.10.2018 – 21.12.2021;

Instanța de apel: 06.01.2022 – 17.04.2024.

Procedura de citare legală executată.

verificând legalitatea sentinței atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de apelantă, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, a –

C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21 decembrie 2021, Baltaga Valentina ***** a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 361 alin. (2), lit. b) Cod Penal al Republicii Moldova. Baltaga Valentina ***** a fost liberată de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal al Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal. S-a încetat procesul penal pornit în privința lui Rusu Ion Tudor, de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 27, 190 alin. (5), 310 alin. (1) și art. 42, 361 alin. (2), lit. b) Cod Penal, în temeiul art. 275 alin. (1) pct.5) Cod de procedură penală, pe motivul intervenirii decesului făptuitorului. Prin sentință s-a hotărât soarta corpurilor delictive.*

2. *Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, în perioada lunii martie 2010, Rusu Ion Tudor, deținând funcția de director a ÎM „Bigga Food” SRL, împreună și prin înțelegere prealabilă cu contabilă șef a ÎM „Bigga Food” SRL, Baltaga Valentina și cu alți factori de decizie a întreprinderii menționate, acționând în scopul confecționării, deținerii și folosirii unui document oficial fals, au confecționat un document oficial fals care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni și anume - Actul de achiziție a mărfurilor cu seria AL nr. 129801 datat cu 17.03.2010, în care au introdus date vădit false, adică au fost efectuate modificări prin adăugirea suplimentară în conținutul inițial a înscrisurilor manuscrise din rândurile 6-9 ale rubricii „Denumirea mărfurilor”, după înscrisurile manuscrise din rândurile 1-5 ale rubricii „Denumirea mărfurilor”, cu un instrument scriptural cu bilă, cu colorant care diferă de colorantul înscrisurilor manuscrise de întregul act, fapt confirmat prin Raportul de expertiză nr. 2422-2423 din 10.12.2012. Conform raportului de expertiză nr. 6490/6500 din 20.09.2013, înscrisurile manuscrise din ambele exemplare ale actelor de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr. 129801 din 17.03.2010 au fost executate de cet. Baltaga Valentina *****. Documentul menționat fals a fost prezentat în cadrul dosarului civil nr. 2a–1087/13 prin care Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău a casat integral hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 25.01.2013 în cauza*

civilă nr. 2–4160/11, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Bigga Food” SRL către Banda Vasile și Cebotari Ghenrih cu privire la încasarea solidară a prejudiciului material în valoare de 3 371 614 lei MDL. Prin decizia Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al CSJ a fost menținută decizia Curții de Apel Chișinău. Astfel prin prezentarea probelor false în procesul civil, Rusu Ion a urmărit scopul de sustragere a mijloacelor financiare în sumă de 3 371 614 lei MDL, adică în proporții deosebit de mari.

3. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Rusu Ion Tudor a comis confecționarea și însăși deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, acțiuni săvârșite de mai multe persoane, falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces și tentativa de sustragere a bunurilor materiale a altor persoane săvârșită în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 27, 190 alin. (5), 310 alin. (1) și art. 42, 361 alin. (2), lit. b) din Cod Penal al Republicii Moldova.

4. În perioada lunii martie 2010, Baltaga Valentina *****, deținând funcția de contabilă șef a ÎM „Bigga Food” SRL, împreună și prin înțelegere prealabilă cu directorul ÎM „Bigga Food” SRL, Rusu Ion Tudor și cu alți factori de decizie a întreprinderii menționate, acționând în scopul confecționării, deținerii și folosirii unui document oficial fals, au confecționat un document oficial fals care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni și anume - Actul de achiziție a mărfurilor cu seria AL nr. 129801 datat cu 17.03.2010, în care au introdus date vădit false, adică au fost efectuate modificări prin adăugirea suplimentară în conținutul inițial a înscrisurilor manuscrise din rândurile 6-9 ale rubricii „Denumirea mărfurilor”, după înscrisurile manuscrise din rândurile 1-5 ale rubricii „Denumirea mărfurilor”, cu un instrument scriptual cu bilă, cu colorant care diferă de colorantul înscrisurilor manuscrise de întregulact, fapt confirmat prin Raportul de expertiză nr. 2422-2423 din 10.12.2012. Conform raportului de expertiză nr. 6490/6500 din 20.09.2013, înscrisurile manuscrise din ambele exemplare ale actelor de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr. 129801 din 17.03.2010 au fost executate de cet. Baltaga Valentina *****.

5. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Baltaga Valentina *****, a comis participația la confecționarea și însăși deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, acțiuni săvârșite de mai multe persoane, infracțiune prevăzută de art. 42, 361 alin. (2) lit. b) din Codul penal al Republicii Moldova.

Solicitările apelantului:

6. *Nefiind de acord cu sentința în cauză, inculpatul Baltaga Valentina, a depus în termen apel prin care solicită admiterea cererii de apel, casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21.12.2021. Pronunțarea unei noi sentințe potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința subsemnatei Baltaga Valentina să fie pronunțată o sentință de achitare.*

7. În motivarea apelului inculpata a invocat că, instanța de fond a ignorat faptul că datele pretinse a fi vădit false care au fost introduse în Actul de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010 în realitate sunt adevărate și corespund realității.

8. Apelanta susține că a recunoscut de la bun început că anume ea la 17.03.2010 a îndeplinit cu pixul ambele exemplare a Actului de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010, însă nu recunoaște că a introdus ulterior la rândurile 6-9 ale Actului, la rubrica „Denumirea mărfurilor”, acel text suplimentar. Însă, chiar să admitem ipotetic că anume Baltaga Valentina a introdus acel text suplimentar în unul din exemplarele Actului din 17.03.2010, acel text nicidecum nu poate fi calificat ca date vădit false, or acele date sunt absolut adevărate și care corespund realității.

9. Astfel, a existat și există în realitate contractul nr. 6 din 17.03.2010, precum și factura seria FD 006409 din 17.03.2010, în materialele cauzei aceste acte sunt prezente la f.d. 108, vol I. Mai mult ca atât, numitul contract și factură fiscală au fost întocmite și semnate concomitent cu Actul pretins a fi falsificat, inclusiv de partea vătămată Banda Vasile și anume aceste acte au stat la baza emiterii Actului de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010.

10. În special apelanta atrage atenția instanței că nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești partea acuzării nu a invocat inexistența contractului nr. 6 din 17.03.2010, precum și a facturii seria FD 006409 din 17.03.2010, sau că aceste documente contabile nu ar avea atribuție la Actul de achiziție pretins a fi falsificat.

11. Prin urmare, instanța de fond a ignorat faptul că partea acuzării absolut nu a probat un element esențial al învinuirii înaintale lui Baltaga Valentina și anume că datele introduse în Actul de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010 sunt vădit false. Or, după cum s-a menționat, datele înscrise suplimentar în textul inițial al numitului document contabil corespund întru totul realității.

12. Prin urmare, Baltaga Valentina consideră că în speța dată evident lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii de fals, deoarece nu există faptul falsului ca atare. Toate datele, din conținutul Actului de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010, chiar și cele introduse ulterior sunt adevărate.

13. Apelanta susține că chiar dacă Baltaga Valentina ar fi introdus ulterior careva date suplimentare în unul din exemplarele Actului de achiziție a mărfurilor

seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010, în astfel de caz ea a introdus date perfect adevărate într-un act pe care tot ea și l-a scris inițial. Adică este evident faptul că nu există nici un fals.

14. Instanța de fond absolut a ignorat explicația oferită de inculpata Baltaga Valentina pe seama apariției acelui text adăugător, introdus de cineva în unul din exemplarele Actului de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010 și anume în exemplarul lui Banda Vasile. Astfel, inculpata comunică că după careva timp de la întocmirea Actului de achiziție, ea a fost telefonată de un reprezentant al Inspectoratului Fiscal Soroca, care i-a adresat anumite întrebări în privința Actului respectiv, spunându-i că Banda Vasile este sub control fiscal și sunt careva nereguli. În special, a fost întrebată de inspectorul fiscal dacă concomitent cu Actul de achiziție din 17.03.2010 a fost semnat un careva contract și a fost eliberată factură, la care i-a răspuns că există și contract și factură, însă datele acestor documente nu le-a menționat în actul de achiziție, deoarece a considerat că nu este necesar. După acea discuție telefonică Baltaga Valentina nu a mai fost contactată de reprezentanții fiscoi din Soroca. Reșind din cele expuse, versiunea înaintată de către Baltaga Valentina în ceea ce ține de apariția acelui text adăugător, introdus de cineva în Actului de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010 este unul credibil. Și anume, că probabil însuși Banda Vasile sau o altă careva persoană apropiată acestuia, a făcut înscrierea adăugătoare în exemplarul său al actului de achiziție din 17.03.2010, pentru a rezolva problema apărută în cadrul controlului fiscal la care a fost supus.

15. *Un alt motiv de casare a sentinței invocat de către apelanta Baltaga Valentina este încălcarea dreptului inculpatei la un proces echitabil și contradictoriu prin respingerea cererii de dispunere a unei expertize grafoscopice repetate.*

16. Apelanta consideră că în materialele cauzei nu sunt probe care ar dovedi că anume inculpata Baltaga Valentina a introdus acel text suplimentar în una din rubricile Actului de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010.

17. Astfel, inculpata Baltaga Valentina consideră că proba principală pusă de acuzare la baza învinuirii, precum și de instanță la baza sentinței, este o probă care prezintă dubii majore, fiind astfel inadmisibilă. În special consideră că fiind inadmisibil în calitate de probă raportul de expertiză nr. 6499/6500 din 20.09.2013, deoarece acesta este executat evident defectuos, care provoacă dubii considerabile în veridicitatea și temeinicia concluziilor expertului.

18. Apelanta susține că expertul a omis să se expună expres în privința textului vizibil înscris suplimentar la rândurile 6-9 ale rubricii „Denumirea mărfurilor” a Actului de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010 și în special a textului manuscris: *contractul nr. 6 din 17.03.2010*,

precum și factura seria FD 006409 din 17.03.2010 (schimb floarea soarelui).

19. La faza urmăririi penale, partea apărării a înaintat o cerere privind dispunerea unei expertize grafoscopice repetate, în conformitate cu prevederile art. 148 al CPP RM, a manuscrisului Actului de achiziție a mărfurilor seria AL cu nr. 129801 din 17.03.2010, care să fie încredințată unui alt expert, cerere care a fost respinsă neîntemeiat de OUP.

20. Necătând la faptul respingerii la faza urmăririi penale a cererii apărării în privința dispunerii unei expertize repetate, prima instanță la rândul său de asemenea a respins cererea apărării înaintată la faza cercetării judecătorești, lăsând astfel un dubiu neînlăturat în ceea ce ține de problema esențială a învinuirii aduse lui Baltaga Valentina și anume în ceea ce ține de autorul textului introdus adăugător în Act.

21. Prin urmare, inculpatei Baltaga Valentina nu i s-a oferit posibilitatea de a aduce contraprobe prin dispunerea unei expertize repetate, prin ce în cel mai grav și evident mod i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și contradictoriu. Inculpata și partea apărării astfel practic au fost lipsiți de posibilitatea de a administra probe care ar demonstra nevinovăția.

22. Baltaga Valentina a rămas absolut nesatisfăcută de actul justiției, deoarece nici măcar nu i s-a explicat din care motiv argumentele sale au fost respinse, fiind pur și simplu ignorate.

23. Reieșind din cele expuse este evident că prima instanță nu a soluționat în mod legal fondul cauzei.

Argumentele părților.

24. În ședința instanței de apel, avocatul Sergiu Russ, în interesele inculpatei Baltaga Valentina, a solicitat admiterea apelului, cu casarea sentinței instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care inculpata Baltaga Valentina să fie achitată, pe motiv că în acțiunile ultimei nu se conțin elementele constitutive ale infracțiunii.

25. Procurorul Svetlana Țurcanu, a solicitat respingerea apelului, cu menținerea în vigoare a sentinței instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată, întrucât instanța de fond corect a constatat vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, fiind dispusă încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. Totodată, procurorul solicită respingerea apelului motivat al inculpatei Baltaga Valentina ca fiind depus tardiv.

26. Inculpata Baltaga Valentina, în ședința de judecată a instanței de apel nu s-a prezentat, din motive necunoscute instanței, ultima cunoaște despre data examinării cauzei, dar nu s-a prezentat, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa inculpatei.

27. Partea vătămată Banda Vasile și avocatul părții vătămate Ciuhrii Liudmila, nu s-au prezentat, dar prin cerere au solicitat examinarea cauzei în lipsa lor, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel.

28. Colegiul penal, examinând materialele cauzei penale, consideră că apelul motivat al inculpatei a fost depus în termenii legali, or acesta vine să completeze apelul nemotivat depus la 24 decembrie 2021 împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21 decembrie 2021, în termen de 15 zile, fiind completat ulterior la 17 octombrie 2022.

29. Colegiul penal audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale, a ajuns la concluzia că, apelul inculpatei Baltaga Valentina, urmează a fi respins ca nefondat și de a menține fără modificări sentința primei instanțe, ca fiind legală și întemeiată.

30. Conform art. 414 alin. (1) CPP instanța de apel judecând apelul verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, alin. (2) prevede că, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Alin. (5) prevede că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

31. În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel respinge apelul și menține hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

32. Colegiul consideră că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de încetare a procesului penal în privința inculpatei Baltaga Valentina în baza art. 42, 361 alin. (2), lit. b) Cod penal.

33. Instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatei, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

34. Astfel, în cadrul cercetării judecătorești, întru constatarea existenței infracțiunii, identificarea făptuitorului și stabilirea vinovăției, au fost administrate următoarele mijloace de probă incluse în rechizitoriu, apreciate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în ședința instanței de apel:

- ***Declarațiile bănuțului Rusu Ion Tudor, care a declarat că nu a recunoaște bănuțala ce i se impută***, actul de achiziție din 17.03.2010 a fost întocmit în 2 exemplare identice de către contabilă Baltaga Valentina, în oficiul din sectorul Ciocana, mun. Chișinău. Aproximativ în luna martie 2013 a fost invitat spre audiere la ofițerul de urmărire penală Roșca Serghei, unde i-a fost prezentat

exemplarul Actului de achiziție din 17.03.2010 unde a observat un înscris adăugător. Actul respectiv aparținea părții contractante din or. Soroca Banda Vasile. În ceea ce privește apariția înscrisurilor respective, a comunicat că, despre timpul și modul cum au apărut ele nu cunoaște. A mai indicat că, aproximativ doi ani în urmă contabilă Baltaga Valentina i-a comunicat că a fost contactată prin telefon de către Inspectoratul Fiscal din or. Soroca, care efectua un control la firma cet. Banda Vasile și s-au interesat dacă există acest act de achiziție în contabilitate, la ce contabilă Valentina Baltaga le-a comunicat că există așa act. Bănuiește că controlul respectiv l-a determinat pe cet. Banda Vasile să facă careva adăugiri în exemplarul lui de act. A mai precizat că în actul prezent în contabilitate la SRL-ul unde este director, înscrisurile date nu existau.

- **Declarațiile bănuitei Baltaga Valentina *******, care a declarat că bănuiala ce i se impută nu o recunoaște, în anul 2010 a activat în calitate de contabil șef în întreprinderea ÎM „Bigga Food” SRL, unde activa și în anul 2014. La 17.03.2010 a completat personal Actul de achiziție a mărfurilor cu seria AL nr.129801, ambele exemplare ale Actului le-a îndeplinit cu mâna, deoarece nu avea la acel moment hârtie indigo. Conținutul ambelor exemplare ale actului le-a scris pe rând, identic. Un exemplar i s-a dat lui Banda Vasile, iar cel de-l doilea exemplar a rămas în contabilitatea unde activa. Recent a aflat că în exemplarul Actului ce a fost eliberat lui Banda Vasile cineva a înscris suplimentar, ca continuare la ceea ce a scris ea, la rubrica „denumirea mărfii”, datele contractului și facturii. A mai declarat că, categoric nu ea a efectuat aceste înscrieri adăugătoare și nu a văzut ca cineva de la ÎM „Bigga Food” SRL să facă aceste înscrieri adăugătoare. Nu este de acord cu concluziile expertului precum că absolut tot textul din numitul Act de achiziție l-a scris ea în întregime. Într-adevăr, ea a întocmit actul, însă înscrierea adăugătoare în privința datelor contractului și facturii, la rubrica „denumirea mărfii”, a fost făcută de o altă careva persoană și nu de către ea, fapt care evident se observă. În exemplarul lor de la contabilitate, al actului aceste înscrieri adăugătoare lipsesc. După ceva timp de la întocmirea Actului de achiziție, a fost telefonată de un reprezentant al Inspectoratului Fiscal Soroca, care i-a adresat anumite întrebări în privința Actului respectiv, spunându-i că Banda Vasile este sub control fiscal și sunt careva nereguli. În special a fost întrebată dacă concomitent cu Actul de achiziție din 17.03.2010 a fost semnat un careva contract și a fost eliberată factură. Ea a explicat că există și contract dar și factură, însă datele acestor documente nu le-a menționat în actul de achiziție, deoarece a considerat că nu este necesar. După acea discuție telefonică nu a mai fost contactată de reprezentanții Inspectoratului Fiscal din Soroca. Consideră că posibil însuși Banda Vasile sau o altă careva persoană apropiată acestuia, a făcut înscrierea adăugătoare în exemplarul său al actului de achiziție din 17.03.2010, pentru a rezolva problema apărută cu Inspectoratul Fiscal. Cele înscrise

suplimentar de cineva în Act referitor la contract și factură sunt date absolut veridice. La indicația directorului ÎM „Bigga Food” SRL, Rusu Ion a întocmit ambele exemplare ale actelor de achiziție seria AL nr. 129801 din 17.03.2010. Ambele exemplare ale actelor de achiziție seria AL nr. 129801 din 17.03.2010 au fost întocmite într-un oficiu de pe str. Ginta Latină, mun. Chișinău, numărul nu-l cunoaște, a fost vecinul oficiului închiriat de către ÎM „Bigga Food” SRL. Ambele exemplare au fost întocmite la data de 17.03.2010. Ambele exemplare le-a întocmit în prezența lui Rusu Ion, Banda Vasile și Carolina Sîrghi, care activează la ÎM „Bigga Food” SRL în calitate de contabil și la moment se află în concediu de maternitate. A mai conformat că nu ea a întocmit adăugirile pe unul din acte seria nr. 129801 din 17.03.2010. Un exemplar al actului de achiziție seria AL nr.129801 din 17.03.2010 imediat după întocmirea lui, a fost transmis de către Rusu Ion lui Banda Vasile, după semnarea lor.

- ***Declarațiile inculpatei Baltaga Valentina, care fiind audiată în cadrul ședinței de judecată a declarat că*** nu recunoaște vinovăția și a susținut pe deplin depozițiile date la faza de urmărire penală. În anul 2010, activând în calitate de contabil șef la întreprinderea ÎM „Bigga Food” SRL, a întocmit un act de achiziție pentru utilaje între ÎM „Bigga Food” SRL și persoana fizică Banda Vasile. Actele au fost identice, au fost semnate în oficiu unde a fost încheiată tranzacția. Nu au eliberat utilajul în baza facturii fiscale, a fost încheiată tranzacția cu utilajul primit de la Banda Vasile, în baza actelor de achiziție. După primirea actului de achiziție – care a fost semnat de Banda Vasile, nu l-a mai văzut. Peste aproximativ trei ani, de la Comisariatul de Poliție din Chișinău, oficiul Botanica, s-au prezentat la oficiu, au fost ridicate actele de achiziție și a fost chemată la Comisariatul de Poliție pentru a da explicații. De asemenea, a mai fost telefonată și de la Serviciul Fiscal din Soroca, fiind anunțată precum că dnul Banda Vasile a prezentat darea de seamă în baza tranzacției încheiată și a fost întrebată referitor la faptul dacă au mai fost careva acte întocmite în afară de actul de achiziție, la ce a răspuns că a mai fost întocmit actul de primire-predare și actul conform tranzacției. Adăugarea de text a fost depistată în exemplarul de la Banda Vasile, și anume nr. și data tranzacției. A mai declarat că, confirmă precum că nu a adăugat careva adăugări de text, actele au fost scrise în prezența lor, nu au fost careva întrebări la momentul încheierii tranzacției, toate actele au fost scrise în fața d-lui Banda Vasile și Rusu Ion. Înscrisul suplimentar nu l-a văzut, doar la comisariatul de poliție. A mai precizat că acel scris nu este al său, anume acea adăugare nu-i aparține. Contractul a fost încheiat și actul de primire-predare, au fost întocmite 3 documente, acel înscris corespunde realității, contractul a fost semnat. A mai precizat că, actele au nr. și serie înregistrat la Inspectoratul Fiscal. Nu este specificat că anume ea a scris în acest text/din adăugare. Actele de achiziție au fost întocmite de către ea. A mai menționat că, a citit actul de expertiză unde este

specificat că textul nu este adăugat de către ea. Confirmă că actele au nr. și serie de înregistrare. La persoanele juridice ei îndeplinesc actul de achiziție.

35. Colegiul penal reține că, chiar dacă inculpata Baltaga Valentina nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 361 al. (2), lit. b) Cod penal, vinovăția inculpatei se mai dovedește prin intermediul următoarelor mijloace de probă:

- ***Declarațiile părții vătămate Banda Vasile care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a declarat că*** susține cele declarate în cadrul urmăririi penale unde a comunicat că, la data de 17.03.2010, între acesta și Rusu Ion, care este directorul întreprinderii ÎM „Bigga Food” SRL, a fost încheiat un contract de schimb nr. 6, în care Banda Vasile, s-a obligat să-i elibereze lui Rusu Ion, utilaj tehnic în valoare de 711 890 lei, iar ultimul să-i transmită semințe de floarea soarelui în valoare de aceeași sumă, însă în rezultat i-a fost transmisă marfă în valoare de 709 282 lei, conform facturii fiscale cu seria FD nr. 006409 din 17.03.2010. Schimbul a avut loc în aceeași zi când a fost încheiat contractul. În luna aprilie 2010, Rusu Ion i-a comunicat că m-ai are nevoie de utilaj tehnic, care a fost transmis conform actului de primire-predare din 07.04.2010, pentru care Rusu Ion, nu a achitat suma de 1 227 772 lei. Pe parcurs, a observat că Rusu Ion se eschivează de la achitarea utilajului transmis, din ce motiv și l-a acționat în instanța de judecată, care i-a dat câștig de caz, iar ca urmare Rusu Ion a contestat decizia la Curtea de Apel. A mai menționat că, Rusu Ion a prezentat ca anexă în copie la cererea de chemare în judecată actul de achiziție al mărfurilor seria AL nr. 129801 din 17.03.2010 în baza contractului nr. 6 din 17.03.2010 care nu corespunde veridicității deoarece în copia prezentată de către el lipsește contractul nr.6 din 17.03.2010 și factura FD din 006409 din 17.03.2010 și tot el a prezentat actul de transmitere din 27.03.2010 prin care el indică că a transmis la SA „Pomvit” utilaj tehnic și semnătura lui Samson – manager nu-i aparține lui. A mai indicat că, ÎM „Bigga Food” SRL la 27.03.2010 a încheiat cu întreprinderea de stat S.A ”Pomvit” contract de locațiune prin care au arendat încăperea de 55.7m2 alte încăperi neavând și fizic ei nu puteau stoca utilaj tehnic pe care îl indică în cererea de chemare în judecată. Astfel consideră că, Rusu Ion împreună cu avocatul Bambuleac au comis acte de fals și uz de acte false cu prezentarea probelor false în instanță de judecată. A mai menționat că, i-a fost transmis exemplarul care are un text cu adăugire suplimentară în conținutul inițial al actului de achiziție seria AL 129801 din 17.03.2010, de către Baltaga Valentina, precum și contractul și factura. Ambele exemplare ale actului de achiziție au fost întocmite de către Baltaga Valentina în același birou unde se aflau în patru, adică el, Rusu Ion, Baltaga Valentina și a doua contabilă Sîrghi Carolina. Au fost întocmite la indicația lui Rusu Ion. Nu a văzut inițial exemplarul actului de achiziție ce a fost transmis lui Rusu Ion deoarece, când le-a semnat, ele au fost prezentate suprapuse una peste

alta și când le-a semnat, nu a reușit să observe că exemplarul său e diferit de cel al lui Rusu Ion. Despre acea diferență cu înscrisuri suplimentare el a aflat abia în instanța de judecată. Astfel, Rusu Ion prin instanță de judecată a încercat ilicit să dobândească de la el mijloace bănești în sumă de 3 371 614,12 lei MDL, fapt confirmat prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al CSJ prin care a fost respins recursul declarat de către ÎM „Bigga Food” SRL. La tranzacția încheiată cu ÎM „Bigga Food” SRL, a participat ca persoană fizică. A mai precizat că, toate actele întocmite au fost scrise de mână de către contabilă Baltaga Valentina. Actul de achiziție din 17.03.2010, la scris contabilă Baltaga V. în prezența directorului Rusu Ion, iar la procesul de judecată în instanța civilă a aflat că actul a fost falsificat. A mai declarat că, un exemplar al acestui act a primit și el, iar unul a rămas la contabilitate, a mai concretizat că, în exemplarul său careva adăugiri nu erau. A mai declarat că de la el în beneficiul lui Rusu Ion, careva sume de bani nu au fost încasate. A mai precizat că, are pretenții față de inculpatul Rusu Ion și va înainta o acțiune civilă. Înțelegerea dintre el și inculpați a fost doar despre vânzarea-cumpărare a utilajului și achitarea acestuia până în luna august 2010, ceea ce nu s-a făcut. Falsificarea actului s-a efectuat din considerentul de a nu i se achita suma pentru utilajele vândute. A mai menționat că, utilajul transmis era proprietatea sa personală pe care la procurat la sfârșitul anului 2009 la licitație. A mai concretizat că, la transmiterea utilajului a fost întocmit un act de predare-primire. A mai declarat că, actele de achiziție erau scrise de mână. A mai precizat că, paguba pricinuită lui de către Rusu Ion este utilajul în sumă de 4 000 000 lei.

- ***Declarațiile martorului Ghenadie Bambuleac, care fiind audiat în instanța de judecată a declarat că,*** susține cele declarate în cadrul urmăririi penale unde a comunicat că, în procedura Judecătoriei sect. Botanica, mun. Chișinău, s-a aflat spre examinare cauza civilă intentată la acțiunea ÎM „Bigga Food” SRL către Banda Vasile și Cebotari Ghenrih cu privire la încasarea solidară a prejudiciului material în mărime de 3 371 614 lei (dosar nr.2-41160/11). În cadrul procesului civil a reprezentat interesele întreprinderii ÎM „Bigga Food” SRL, în instanța de judecată, în cadrul examinării dosarului civil ÎM „Bigga Food” SRL către Banda Vasile și Cebotari Ghenrih. A mai precizat că, în cadrul examinării cauzei civile, de către participanții la proces, au fost prezentate un șir de înscrisuri și probe, în copii, precum și autentificate. Judecătorul care examina cauza civilă a obligat participanții să prezinte originalele probelor anexate sau copiile acestora autentificate în modul corespunzător potrivit art.138 alin.(4) CPC. Prin urmare, a primit de la Rusu Ion și a prezentat copiile autentificate cu semnătură și ștampilă umedă a întreprinderii de pe un șir de înscrisuri, inclusiv actul de achiziție seria AL nr. 129801 din data de 17.03.2010, încheiat între ÎM „Bigga Food” SRL și Banda Vasile, precum și actul de transmitere din data de 27.03.2010, încheiat de Comisia

ÎM „Bigga Food” SRL, prin care se confirmă permutarea utilajului și altor mijloace materiale din depozitul amplasat în s. Corjova r-nul Criuleni, în clădirea de depozit a SA „Pomvit”, amplasată pe str. Sarmisegetusa 20/2, mun. Chișinău, care i-au fost transmise de către Rusu Ion. A mai indicat că, de către Banda Vasile, Veaceslav Ursu și avocatul Sochircă Stela, în una din ședințele de judecată, a fost prezentat un exemplar în original actul de achiziție seria AL nr. 129801 din data de 17.03.2010 încheiat între ÎM „Bigga Food” SRL și Banda Vasile, însă acesta nu corespundea cu același act deținut de către ÎM „Bigga Food” SRL. Ambele originale de acte au fost cusute la materialele cauzei civile nr. 2-4160/11, astfel la f.d.118 fiind cusut actul în original prezentat de administratorul ÎM „Bigga Food” SRL, Rusu Ion. Astfel s-a constatat că actul prezentat de către Ursu Veaceslav, Banda Vasile și Sochircă Stela, a fost completat suplimentar la rubrica „Denumirea mărfurilor”, cu textul „contract nr. 6 din data de 17.03.2010 factura FD 006409 din data de 17.03.2010”, iar la rubrica „Total”, nu era completată cifra cu litere, așa după cum a fost completat exemplarul actului aflat la ÎM „Bigga Food” SRL. Verificând factura FD 006409 din 17.03.2010, prezentată în copie de către Banda Vasile, s-a constatat că suma indicată în sumă de 709 282,50 lei, nu corespunde cu suma de pe actul de achiziție, pe care este indicată suma de 711 709,00 lei. Actul de achiziție a mărfurilor este un formular tipizat care se întocmește de către entitate (persoană juridică- cumpărător, în situația dată între ÎM „Bigga Food” SRL) în cazul achiziției mărfurilor (valorilor sau bunurilor) de la persoanele fizice care nu practică activitate de întreprinzător (cetățeni), indiferent de momentul achitării mijloacelor bănești. Actul de achiziție a mărfurilor se întocmește în 2 exemplare. Primul exemplar se eliberează vânzătorului (proprietarului mărfurilor), iar cel de-al doilea exemplar rămâne la cumpărător, ambele urmând a avea conținut identic. Astfel, exemplarul actului de achiziție prezentat de Banda Vasile trebuie să corespundă întru totul exemplarului prezentat de ÎM „Bigga Food” SRL, deoarece întreprinderea este emitentul actului (completează și eliberează), altfel spus înscrisurile suplimentare depistate în actul de achiziție prezentat în instanță de către Banda Vasile, nu corespunde actului de achiziție al întreprinderii. Toate circumstanțele date precum și divergențele depistate, pun la îndoială autenticitatea și veridicitatea datelor actului de achiziție seria AL nr.129801 din 17.03.2010 prezentat de Banda Vasile, Veaceslav Ursu și avocatul Sochircă Stela (în ședință judiciară din 25.05.2012). a mai subliniat că, a formulat un demers privind efectuarea expertizei acestui act la 30.05.2012 (nr. de înregistrare 15-25-5874), pentru a verifica de către cine a fost completat/modificat și dacă acest act este sau nu falsificat. Prin încheierea Judecătoriei Botanica din 30.05.2012 demersul a fost admis. Expertiza însă nu a fost efectuată deoarece cauza se afla spre examinare în ordine de recurs în Curtea de Apel Chișinău, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11.10.2012 a fost respins recursul lui Banda V. la încheierea

Judecătoria Botanica din 25.05.2012. La fel a mai menționat că, reprezentarea intereselor în instanță de judecată a ÎM "Bigga Food" S.R.L. ca avocat, în conformitate cu Legea cu privire la avocatură și CPC, nu poate fi calificată drept escrocherie ori tentativă de comiterea unei escrocherii, deoarece nu pretinde personal la careva bunuri sau sume ale lui Banda V. sau altor participanți la proces. Iar infracțiunea de escrocherie este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul trecerii ilegale a bunurilor proprietarului, posesorului, deținătorului la cel vinovat, iar făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunuri străine. În ceea ce privește pretinsa falsificare a probelor ca apărător, a atras atenția asupra a două elemente: probele prezentate în copii și în original au fost primite/prezentate de administratorul ÎM „Bigga Food” SRL, Ion Rusu (se confirmă prin materialele cauzei civile, inclusiv prin confirmarea contrasemnătură și ștampilă umedă a întreprinderii), iar asupra celui de-al doilea element a menționat că, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.310 alin.(1) CP se manifestă prin acțiuni îndreptate spre crearea artificială a probelor în folosul unui participant la proces (nu a prezentat instanței nici o probă care ar fi fost declarată falsificată prin constatarea tehnico-științifică sau declarată drept falsă prin sentință definitivă). În calitate sa de reprezentant al reclamantului în cadrul cauzei civile, i-a părut suspectă prezentarea cărorva acte de către partea adversă, era vorba despre niște acte contabile care fiind puse la îndoială, l-au determinat de a depune un demers de efectuare a expertizei dactiloscopice. Nu poate spune conținutul actelor la moment, era vorba de niște acte de achiziție, dosarul era aproximativ din anul 2012. Nu cunoaște rezultatul expertizei pentru că nu a mai participat pe acel dosar. ÎM "Bigga Food" S.R.L. a luat alt reprezentant, a renunțat la prestarea serviciilor sale. Actele care i-au părut suspecte au fost prezentate de reprezentanții părților, era și avocat, reprezentant, iar în ședință veneau 3-4 persoane care aveau calitate de reprezentanți. A enunțat opinia legată de dubiile privind autenticitatea înscrisurilor, pe exemplarul prezentat de părât în ședință au fost efectuate completări, care nu erau incluse în exemplarul deținut de persoana care l-a eliberat. Aceasta era diferența, la moment nu poate specifica dacă era vorba despre descrierea sau cantitatea mărfurilor. Completarea era un manuscris/scriș de mână. Completarea nu era din partea clientului său, aceasta l-a și determinat a solicita efectuarea expertizei. A discutat cu clientul său referitor la înscrisuri, cu d-nul Rusu Ion. D-nul Rusu i-a comunicat că deține un exemplar care nu era completat suplimentar. În cadrul examinării cauzei, părțile au fost obligate de a prezenta actele în original. Nu a cunoscut-o pe dna contabilă a ÎM „Bigga Food” SRL.

- ***Declarațiile martorului Cebotari Ghenrih care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, a comunicat că din 10.08.2010 a devenit proprietar al imobilului cu suprafața 1 170 metri pătrați cu numărul***

cadastral 010011115801 situat în mun. Chișinău str. Sarmisegetusa, 20/2 și a echipamentului de organizare a producerii. Așa numitul contract nr.2 din 18.06.2010 încheiat cu ÎM „Bigga Food” SRL nu a fost încheiat și îndeosebi el ca proprietar cu întreprinderea sus numită nu a avut nici o relație economică și nu a semnat nici un act. Ne cătând la acest fapt Rusu Ion, directorul întreprinderii ÎM „Bigga Food” SRL în baza cererii depuse în Judecătoria Botanica mun. Chișinău, a întreprins o tentativă de a deposea de bunul ce îi aparțin cu bună credință. În instanța de judecată a prezentat facturi, acte de cumpărare-vânzare ce nu aveau nici o atribuție cu imobilul proprietatea lui privată, având un caracter vădit fals. Aceste concluzii au fost confirmate și prin faptul că Rusu Ion directorul întreprinderii ÎM „Bigga Food” SRL în instanța de judecată a prezentat un contract încheiat cu paza particulară „GCC-Securitate” SRL din 16.10.2010, ducându-i în eroare pe ultimii că el este proprietarul acestui imobil, în realitate la acel moment contract de locațiune a acestui imobil îl avea cet. Ursu Veaceslav. Faptele date au fost pre căutate în cadrul ședințelor Curții de Apel ulterior prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03.05.2011 a fost admis apelul declarat de către Vasile Banda și Cebotari Ghenrih, casată hotărârea Judecătoriei Botanica din 26.1.2010 și emisă o noua hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă. Colegiul Civil Comercial și Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 22.12.2011 a decis, recursul ÎM „Bigga Food” SRL, ca fiind inadmisibil. Bunul imobil procurat în anul 2010 era o întreprindere veche, o construcție comercială, de producere alimentară. A mai declarat că, cu ÎM „Bigga Food” SRL, nu a avut careva relații comerciale și nu cunoaște nici cine era directorul acestei companii. Nu mai ține minte de la cine a procurat bunul în anul 2010, iar pe d-na Baltaga o vede astăzi pentru prim dată. Bunul imobil l-a procurat cu bani câștigați în Federația Rusă.

- ***Raportul de autosesizare privind infracțiunea depistată***, înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni sub nr. 2507 al IP Botanica, mun. Chișinău din 12.11.2013 (Vol. I, f.d.9).

- ***Raportul de autosesizare privind infracțiunea depistată***, înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni sub nr. 2555 al IP Botanica, mun. Chișinău din 12.11.2013 (Vol. I, f.d.12).

- ***Actul de achiziție a mărfurilor din 17.03.2010 seria AL nr.129801*** (Vol. I, f.d.101).

- ***Actul de achiziție a mărfurilor din 17.03.2010 seria AL nr.129801*** (Vol. I, f.d.102).

- ***Factură de expediție seria FD nr.006409*** (Vol. I, f.d.107-108).

- ***Raportul de expertiză nr.2422-2423 din 10.12.2012*** semnat de către expertul judiciar Dudceac Tatiana Piotr din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare, document în litigiu fiind actul de achiziție a mărfurilor cu seria AL și

nr.129801 din 17.03.2010, în concluzie menționându-se că, toate înscrisurile manuscrise din rubricile Actului de achiziție cu seria AL și nr.129801 din 17.03.2010, au fost executate de către una și aceeași persoană. Înscrisurile manuscrise din rubricile de pe Actul de achiziție a mărfurilor, nu au fost executate de către Rusu Ion, dar de către o altă persoană. Semnătura din rubrica „Primit marfa” de pe Actul de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr.129801 din 17.03.2010, a fost executată de către însuși Rusu Ion. În conținutul inițial al actului, au fost efectuate modificări prin adăugire suplimentară a înscrisurilor manuscrise din rânduri 1-5 ale rubricii „Denumirea mărfurilor” cu un instrument scriptual cu bilă, cu colorant care diferă decolorantul înscrisurilor manuscrise de pe întregul act (Vol. I, f.d.123-128).

- ***Planșă fotografică la raportul de expertiză nr.2422-2423 din 10.12.2012*** (Vol. I, f.d.129-134).

- ***Procesul verbal de ridicare din 11.12.2013***, prin care a fost dispus ridicarea copiilor proceselor verbale ale ședințelor de judecată din dosarul civil nr.2-4160/11 pe 18 file (Vol. II, f.d.9).

- ***Procesul-verbal al ședinței de judecată pe cauza civilă*** din 29.03.2012, 26.04.2012, 07.05.2012, 17.05.2012, 22.05.2012, 25.05.2012, 30.05.2012, 6.12.2012, 11.01.2013, 17.01.2013, 21.01.2013, 25.01.2013 de examinare de către Judecătoria Botanica mun. Chișinău, a cererii lui ÎM „Bigga Food” SRL către Banda Vasile, Cebotari Ghenrih cu privire la recunoașterea valabilității contractului (Vol. II, f.d.10-24).

- ***Procesul-verbal al ședinței de judecată pe cauza civilă din 24.04.2013, 22.05.2013 de examinare de către Curtea de Apel Chișinău mun. Chișinău***, a cererii de apel a lui Cebotari Ghenrih și Banda Vasile împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25.01.13 (Vol. II, f.d.10-27).

- ***Ordonanță din 13.06.2013 și procesul-verbal de ridicare din 21.06.2013***, prin care a fost ridicat din cauza civilă nr. 2-4160/11, acțiunea ÎM „Bigga Food” SRL către Banda Vasile și Cebotari Ghenrih cu privire la încasarea datoriei ambele exemplare a actelor din achiziție seria AL nr.129801 datate cu 17.03.2010 (Vol. II, f.d.32-33).

- ***Procesul verbal de examinare a obiectului din 29.11.2013***, obiectul examinării fiind actul de achiziție seria AL nr.129801 din 17.03.2010 (Vol. II, f.d.34).

- ***Ordonanță din 29.11.2013***, prin care a fost recunoscut drept corp delict actul de achiziție seria AL nr.129801 din 17.03.2010 prin care Banda Vasile a predat marfa lui Rusu Ion – director și anume, cu inscripțiile „utilaj pentru prelucrarea conservelor. Se anexează: act de primire – predare din 17.03.2010, contract Nr.6 din 17.03.2010, factura FD 006409 din 17.03.10 (schimb floarea soarelui), pentru suma de 711709 lei (Vol. II, f.d. 35).

- **Raportul de expertiză nr.6499/6500 din 20.09.2013** semnat de către expertul judiciar Moisei Maxim din cadrul Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare, document în litigiu fiind Actele de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr.129801 din 17.03.2010 pe 2 file, în concluzie menționându-se că, înscrisurile manuscrise din ambele exemplare ale actelor de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr.129801 din 17.03.2010, au fost executate de către cet. Baltaga Valentina *****. A concluziona, dacă semnătura din rubrica „Primit marfa” de pe ambele acte de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr. 129801 din 17.03.2010, au fost executate de către Banda Vasile sau de către o altă persoană, nu este posibil, din lipsa mostrelor de comparație. Careva modificări în conținutul inițial al actelor de achiziție a mărfurilor, la momentul examinării, nu au fost depistate (Vol. II, f.d.53-54).

- **Planșă fotografică la raportul de expertiză nr.6499/6500 din 20.09.2013** (Vol. II, f.d.55).

- **Corpul delict** sigilat în plic alb: actul de achiziție seria AL nr.129801 din 17.03.2010 prin care Banda Vasile a predat marfa lui Rusu Ion – director și anume, cu inscripțiile „utilaj pentru prelucrarea conservelor”. Se anexează: act de primire-predare din 17.03.2010, contract Nr.6 din 17.03.2010, factura FD 006409 din 17.03.10 (schimb floarea soarelui), pentru suma de 711 709 lei (Vol. II, f.d.36).

36. Reieșind din cele relatate, Colegiul consideră că, instanța de fond corect a constatat că, prin acțiunile sale inculpata Baltaga Valentina a săvârșit prin participație infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

37. De asemenea, Colegiul judiciar menționează că instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

38. Cercetând materialele cauzei, audiind participanții la proces, Colegiul judiciar reține că, în perioada lunii martie 2010, Baltaga Valentina *****, deținând funcția de contabilă șef a ÎM „Bigga Food” SRL, împreună și prin înțelegere prealabilă cu directorul ÎM „Bigga Food” SRL, Rusu Ion Tudor și cu alți factori de decizie a întreprinderii menționate, acționând în scopul confecționării, deținerii și folosirii unui document oficial fals, au confecționat un document oficial fals care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni și anume - Actul de achiziție a mărfurilor cu seria AL nr. 129801 datat cu 17.03.2010, în care au introdus date vădit false, adică au fost efectuate modificări prin adăugirea suplimentară în conținutul inițial a înscrisurilor manuscrise din rândurile 6-9 ale rubricii „Denumirea mărfurilor”, după înscrisurile manuscrise din rândurile 1-5 ale rubricii „Denumirea mărfurilor”, cu un instrument scriptual cu bilă, cu colorant care diferă de colorantul înscrisurilor manuscrise de întregulact, fapt confirmat prin Raportul de expertiză nr. 2422-2423 din 10.12.2012. Conform raportului de expertiză nr. 6490/6500 din 20.09.2013, înscrisurile manuscrise din ambele exemplare ale

actelor de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr. 129801 din 17.03.2010 au fost executate de cet. Baltaga Valentina *****.

39. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Baltaga Valentina *****, a comis participația la confecționarea și însuși deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, acțiuni săvârșite de mai multe persoane, infracțiune prevăzută de art. 42, 361 alin. (2) lit. b) din Codul penal al Republicii Moldova.

40. Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele inculpatei Baltaga Valentina, invocate în apel precum că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, or, instanța de fond anume din totalitatea semnelor constitutive ale infracțiunii a reținut în seama inculpatei vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 361 alin. (2) lit. b) CP și anume *latura obiectivă* a infracțiunii examinate constă în acțiuni active de confecționare a actului de achiziție a mărfurilor cu seria AL nr. 129801 datat cu 17.03.2010, în care Baltaga Valentina deținând funcția de contabil șef a ÎM „Bigga Food” SRL, a efectuat modificări prin adăugirea suplimentară în conținutul inițial a înscrisurilor manuscrise din rândurile 6-9 ale rubricii „Denumirea mărfurilor”, după înscrisurile manuscrise din rândurile 1-5 ale rubricii „Denumirea mărfurilor”, cu un instrument scriptual cu bilă, cu colorant care diferă de colorantul înscrisurilor manuscrise din întregul act, fapt confirmat prin Raportul de expertiză nr. 2422-2423 din 10.12.2012.

41. Deci, Baltaga Valentina, prin înțelegere prealabilă cu directorul ÎM „Bigga Food”, SRL Rusu Ion, și cu alți factori de decizie, intenționat au modificat cu intenție directă actul de achiziție a mărfurilor cu seria AL nr. 129801 datat cu 17.03.2010, ceea ce confirmă realizarea laturii subiective a componenței de infracțiune comise, iar necesitatea modificării acestui act a fost faptul că la 17.03.2010 între Rusu Ion, directorul întreprinderii ÎM „Bigga Food” SRL și partea vătămată Banda Vasile a fost încheiat un contract de schimb nr. 6, în care el, s-a obligat să-i elibereze lui Rusu Ion, utilaj tehnic, iar ultimul să-i transmită semințe de floarea soarelui. Schimbul a avut loc în aceeași zi când a fost încheiat contractul. În luna aprilie 2010, Rusu Ion, i-a comunicat că mai are nevoie de utilaj tehnic, care a fost transmis conform actului de primire-predare din 07.04.2010, însă se eschiva de la achitarea acestui utilajul, motiv pentru care la acționat în judecată pe Banda Vasile în ordine civilă. În cadrul dosarului Rusu Ion a prezentat actul de achiziție al mărfurilor seria AL nr. 129801 din 17.03.2010 în baza contractului nr. 6 din 17.03.2010 care nu corespunde veridicității deoarece în copia prezentată de către inculpat lipsește contractul nr. 6 din 17.03.2010 și factura FD din 006409 din 17.03.2010.

42. La caz, existența circumstanțelor respective se demonstrează prin Ordonanța din 13.06.2013 și procesul-verbal de ridicare din 21.06.2013, prin care a fost ridicat din cauza civilă nr. 2-4160/11, acțiunea ÎM „Bigga Food” SRL către

Banda Vasile și Cebotari Ghenrih cu privire la încasarea datoriei, ambele exemplare a actelor din achiziție seria AL nr.129801 datate cu 17.03.2010 (Vol. II, f.d.32-33).

43. Prin urmare se constată faptul actul de achiziție seria AL 129801 din 17.03.2010, întocmit de către Baltaga Valentina, transmis părții vătămate Banda Vasile au înscrisuri prin adăugire suplimentară în conținutul inițial al actului de achiziție seria AL 129801 din 17.03.2010 de către Baltaga Valentina, fapt demonstrat prin raportul de expertiză nr. 6490/6500 din 20.09.2013, la rubrica concluzii - expertul criminalist M. Moisei a concluzionat că înscrisurile manuscrite – au fost executate de Baltaga Valentina ***** (Vol. II, f.d.53-55).

44. În contextul dat, verificând materialele dosarului, instanța de apel nu reține argumentul inculpatei prin care invocă că instanța de fond, prin respingerea cererii de numire a unei expertize grafoscopice repetate i-a încălcat dreptul la apărare, întrucât la materialele cauzei au fost efectuate două rapoarte de expertiză și anume Raportul de expertiză nr.2422-2423 din 10.12.2012 prin care s-a constatat că toate înscrisurile manuscrite din rubricile Actului de achiziție cu seria AL și nr.129801 din 17.03.2010, au fost executate de către una și aceeași persoană. Înscrisurile manuscrite din rubricile de pe Actul de achiziție a mărfurilor, nu au fost executate de către Rusu Ion, dar de către o altă persoană. Semnătura din rubrica „Primit marfa” de pe Actul de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr.129801 din 17.03.2010, a fost executată de către însuși Rusu Ion. În conținutul inițial al actului, au fost efectuate modificări prin adăugire suplimentară a înscrisurilor manuscrite din rânduri 1-5 ale rubricii „Denumirea mărfurilor” cu un instrument scriptural cu bilă, cu colorant care diferă decolorantul înscrisurilor manuscrite de pe întregul act (Vol. I, f.d.123-128).

45. Cât și Raportul de expertiză nr.6499/6500 din 20.09.2013 în concluzie menționându-se că, înscrisurile manuscrite din ambele exemplare ale actelor de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr.129801 din 17.03.2010, ***au fost executate de către cet. Baltaga Valentina*** *****. A concluziona, dacă semnătura din rubrica „Primit marfa” de pe ambele acte de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr. 129801 din 17.03.2010, au fost executate de către Banda Vasile sau de către o altă persoană, nu este posibil, din lipsa mostrelor de comparație. Careva modificări în conținutul inițial al actelor de achiziție a mărfurilor, la momentul examinării, nu au fost depistate (Vol. II, f.d.53-54), prin ce se constată că organul de urmărire penală a întreprins toate acțiunile de a depista cine anume a executat înscrisurile din actele de achiziție a mărfurilor cu seria AL și nr.129801 din 17.03.2010.

46. Colegiul reține că, inculpata critică sentința instanței de fond, invocând că, urmează a fi achitată, însă, nu a prezentat careva probe în susținerea poziției de achitare. Or, art. 24 Cod procedură penală, statuiază expres că părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea

procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

47. Potrivit art. 14 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

48. Instanța de apel reține că, argumentele inculpatei Bubuioc Vasile, expuse în cererea de apel, nu echivalează cu achitarea acesteia de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc vinovăția ultimei în săvârșirea infracțiunii incriminate.

49. Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

50. Instanța de apel va respinge și celelalte argumente expuse de către inculpată în susținerea apelului înaintat, or, Colegiul judiciar atestă că, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument avansat de părți, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei.

51. Totodată, Colegiul penal consideră că, deși Baltaga Valentina este vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 361 alin. (2), lit. b) Cod penal, instanța de fond corect a dispus încetarea procesului penal în privința acesteia din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, or, potrivit art. 332 alin. (1) CPP, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) – 9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

52. Deci, infracțiunea a fost comisă de inculpata Baltaga Valentina în perioada lunii martie 2010 și din interpretarea sistemică a art. 361 al. (2) Cod penal și art. 16 al. (2) Cod penal, această infracțiune face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânării definitive a hotărârii instanței de judecată.

53. În atare situație, starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței.

54. În deplin acord cu cele enunțate supra, Colegiul penal reiterează că, nu pot fi reținute ca fiind plauzibile argumentele inculpatei Baltaga Valentina privind achitarea, ori de către instanța de fond au fost cercetare în ansamblu probele, verificate în ședința instanței de apel, fiind analizate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

55. În general, argumentele aduse de către inculpată în cererea de apel au făcut obiectul cercetării în instanța de fond și nu și-au găsit confirmarea, sentința fiind una legală, motivată și întemeiată.

56. Așa dar, luând în considerație cele expuse, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, apelul declarat de inculpata Baltaga Valentina, urmează a fi respins, ca nefondat și menținută, fără modificări, sentința primei instanțe.

57. În conformitate cu art. 415 al. (1), pct. 1), lit. c), art. 417-418 Codul procedură penală, Colegiul penal –

D E C I D E:

Se respinge, ca nefondat, apelul inculpatei Baltaga Valentina și se menține sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21 decembrie 2021, fără modificări.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței,
Judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Stelian Teleucă

Silvia Gîrbu

